

OMAHA, NEBR., DNE 16. PROSINCE 1914.

Srbové jsou opět v Bělehradě.

Rakouská armáda, po utrpení velkých ztrát, skoro úplně vytláčena ze Srbska.

Z OZNAMOVANÉHO NĚMECKÉHO VÍTEZSTVÍ V RUSKÉM POLSKU VYKLUBAL SE NAPROSTÝ NEZDAR OFFENSIVY. DOZNANÝ Z BERLÍNA.

Na západním bojišti spojenci zahájili útočné hnutí proti Němcům na celé bitevní čáře.

Německá eskadra, jež potopila britické křižníky Good Hope a Monmouth, skoro úplně zničena v již. Atlantickém oceánu. — Z pěti křižníků pouze jeden se zachránil a stihán jest britickým loďstvem. — Přes Kodaň se sděluje, že jistý Pražan, jehož jméno se neudává, byl zastřelen pro dopisování si s českým sdružením v Chicagu. — Čtyři české pluky se prý vzbouřily v Srbsku. — Německý císař vážně onemocněl. — V nezdařeném mírovém jednání Rusko požadovalo samosprávu pro Čechy. — Poláci vybízejí Rakousko k uzavření míru s Ruskem bez ohledu na Německo.

Uplynulý týden byl velmi bohatým na události ve válečné oblasti, na souši i na mořích. V jižním atlantickém oceánu zničena byla německá eskadra křižníků, jež před několika týdny porazila eskadru britickou pod velením Siru Cradocka a potopila křižníky Good Hope a Monmouth; na jižním bojišti Srbové dosáhli velikého vítězství nad armádou duální monarchie, kterou na hlavu porazili s ohromnými ztrátami, a dle depeše k Reuterově kanceláři znova obsadili Bělehrad; britický podmořský člun, potopením turecké bitevní lodi Messudieh v Dardanellách provedl ten nejsmělejší a nejdůležitější kousek v análech námořního válečnictví.

Toto jsou rozhodné, pozitivní úspěchy, které se nedají zapřít ani podceňovati. Za to zprávy, jež docházejí z Berlína, Vídně a Petrohradu o událostech na východním bojišti, hodně si odporují. V sobotu oznámili Němci, že na hlavu porazili Rusy u Lodže, se ztrátou asi 150,000 mužů, mezi nimiž bylo 80,000 zajatých, avšak vítězství tak velké jistě bylo by bývalo následováno dalšími úspěchy, a tyto se nedostavily. Rusové sice vyklidili neopuštěné město Lodž, ale zároveň podařilo se jim zastaviti postup Němců. Ostatně z Berlína dozvívají, že ruský odpor nebyl nijak zlomen a že Němci mají před sebou mnohé tuhé boje. Největší útechu nalézají v tom, že Rusové od zahájení války utrpěli nesmírné ztráty, které nyní udávají v Berlíně na 1,600,000, mezi nimiž jest 500,000 zajatých. Pařížský časopis Temps přiznává prý tyto ohromné ztráty ruské. Nejvíce utrpěla ruská armáda tím, že ztratila 60,000 důstojníků zabitých, raněných a zajatých.

V úřední zprávě ruské, vydané v neděli, se praví, že "v okolí Mlawy pokračujeme v zatlacování zpět německého vojska, které est na ústupu." Zprávy tiskové sdělují o rozhodném vítězství ruském, neboť prý se Rusům podařilo prorazit německou frontu mezi Ciechanowem a Przanyszem, čímž se vysvětluje, proč Němci nedostali se blíž k Varšavě, což patrně měli v úmyslu.

V okolí Krakova, kde jsou spojené armády německé a rakouské, bylo sice bojováno neustále, avšak žádná ze stran nedosáhla značného úspěchu. Jako velkou výmožnost Rakusané oznamují, že znova se zmocnili města Dukly v západní Itálii a zajali 9,000 Rusů a ukořistili několik horských děl. Ruská úřední zpráva praví, že "rakouské kolony přicházejí po severních svazích Karpat."

Z rusko-tureckého bojiště sděluje úřední zpráva ruská, že "nepřítel byl všude zaháněn a pronásledován za řeku Euphrates a velikými ztrátami." Na západním bojišti spojenci postoupili, ale jak tvrdošíjně se tam bojuje a jak hájena jest každá půda, vysvětlá nejlépe a toho, že postup 500 yardů se již vyhlazuje za veliký úspěch. Jisto jest, že dostavivši se zima má vliv na válečné operace a sotva lze očekávati bitvy ve větších rosmě-

NĚMCI ROZDÁVAJÍ POTRAVU BELGICANŮM.



Scény, jako tato, odehrávají se ve všech městech belgických, avšak nebýti americké pomoci, bylo by to s Belgičany zle dopadlo.

slán se zlým úmyslem. Ku kabelogramu vřehu uvedení sděluje Spojený tisk z Chicaga:

Malé překvapení jeví se v českých kruzích zdejších nad depešmi oznamující, že jeden český obyvateľ Prahy byl zastřelen pro dopisování si s českým sdružením v Chicagu. Bylo otevřeno doznáváno Čechy v Chicagu, že stává několik organizací, jež za účel svůj mají svobodu Čech a kteřížkoliv z nich mohou vstí korrespondenci a jednati v Rakousku.

Vypousta českých pluků.

Pražský dopisovatel časopisu "Journal" v Ženevě ve Švýcarsku zaslal onomu časopisu potvrzení zprávy, že na srbském bojišti vzbouřily se čtyři české pluky, a sice 28. (pražský), 108. (berounský), 11. (písecký) a osmý zeměbranný (pražský). (O věci této podrobně se zmiňujeme ve článku na redakční straně.)

Odporuje Rakousku uzavření míru s Ruskem.

M. Merunović, vlivný člen polské delegace v rakouské říšské radě, dal uveřejniti v jednom polském časopise ve Lvově žádost k Polákům u dvora, k diplomatickým a vládním kruhům ve Vídni, aby ze všech sil pracovali v zájmu uzavření brzkého míru mezi Ruskem a Rakouskem, bez ohledu na Německo. Ve své prohlášení p. Merunović praví, že jest svatou povinností polské aristokracie předséviti tento krok vzhledem k přítomnému zájmu Rakouska a Polska. Dále projevuje mínění, že přítomná doba poskytuje vhodnou příležitost k uzavření míru se stí pro Rakousko.

Srbové dobyli Bělehrad.

Srbové po tuhé bitvě znova obsadili Bělehrad, dle zprávy z Niše k londýnské Reuterově zpravodajské kanceláři. Rakusané obsadili dřívější hlavní město srbské 2. prosince, tak že měli je v držení pouhých dvanáct dní.

Francouzská úřední zpráva, vydaná v Paříži v pondělí, líčí srbské úspěchy následovně: "Během 10., 11. a 12. prosince nepřítel pokračoval v ústupu na celé frontě. Srbský předvoj postoupil až po Velikí a Bosniak, směrem k Šabaci, a až po Zavlaku směrem k Losnici. Během svého ústupu Rakusané zanechali za sebou mnoho trofejí války. Od té chvíle, co Srbové zahájili

offensivu, až do 11. prosince včetně, počet zajatých Srbů dosáhl 28,000. Srbové ukořistili sedmdesát čtyři děla a 44 strojových ručnic. Černá Hora: Po dvoletním boji černohorské vojsko dobylo Vynegrad a zahnal Rakusaný na pravou stranu řeky Driny."

Rakouská úřední zpráva, vydaná v pondělí ve Vídni, doznává nezdar offensivního hnutí v Srbsku a vysvětluje to předstou nepřítel.

Nový triumf britického loďstva.

Čin britického podmořského člunu B-11, který potopil v neděli tureckou bitevní loď Messudieh v Dardanellách, bude vždycky chloubou britického válečného loďstva, neboť co do odvahy, smělosti a srdatosti, historie válečnictví na mořích nic podobného nezaznamenává.

Britická admirálie vydala o tom v pondělí následující zprávu: "Včera podmořský člun B-11, s podviletem Normanem B. Holbrookem z královského loďstva, vjel do Dardanell a přes silný a nepřiznivý proud, potopil se a prolupl pod pěti řadami min a torpédovými tureckou bitevní loď Messudieh, která hlídala minová pole. Ačkoli pronásledován dělostřelbou a torpédovými čluny, B-11 vrátil se bezpečně, když byl zůstal ponořen za jedné příležitosti po devět hodin. Když naposled byla viděna, Messudieh klesla do hlubin."

Messudieh byla stará loď, zbudovaná v 1874, avšak přestavěna byla v Janově v 1903. Byla 332 stopy dlouhá, devětatřicet stop široká a snosnosti 10,000 tun. Sloužila na ní 600 mužů.

Zpráva o tomto směleém kousku podmořského člunu, následující tak brzy po vítězství v jižním Atlantickém oceánu, vyvolala v Londýně velké nadšení.

Německý císař vážně nemocen.

Císař Vilém je vážně nemocen, přes všechny zprávy z Berlína, že stav jeho valně se zlepšil během posledních několika dnů, a dle telegramu obdrženo z Mnicha va v Bernu ve Švýcarsku, bude nutno provésti operaci v krku. Nemožno však k ní přikročiti nyní, ježto císař trpí vysokou horečkou a lékaři netají se tím, že vezme to delší dobu, nežli bude moci vrátiti se na bitevní frontu, ježto kromě chorobou v krku tr-

pí rozrušením nervů a duševní deprese.

První česká krev pro věc spojenou.

"Svornost" uveřejňuje následující dopis, datovaný v Paříži 23. listopadu:

Včera došel výboru naší české kolonie lístek s obsahem, zvěstujícím, že naši hoši nejenom již se bijí na válečné frontě za spravedlivou věc svobody a pokroku proti pruskému militarismu po boku vojnů francouzských, belgických a anglických, ale že někteří z nich již položili život na oltář vlasti a jiní že krváceli, byvše zraněni. Jeden z raněných, Zajíc, je učitel z Moravy, který dlel v Paříži pouze několik dní před válkou, ale když se začal po vypuknutí války organizovati sbor dobrovolníků, byl jedním z prvních, kteří se přihlásili. Další dva ranění, pokud nám známo, jsou Hájek a Jirman. Zajíc má čtyři koule v rameni. Jak těžké je zranění ostatních nevíme, aniž kteří z našich již padli.

Česká kolonie v Paříži truchlí nad ztrátou svých statečných členů, ale zároveň jest hrda na svoje junáky, kteří svojí krví dotvrzují to, co doposud bylo v pouhých slovech a heslech.

Lístek zasláný z fronty jest psán dne 15. listopadu v 11 hodin večer v zákopecích několik set metrů od fronty německé. Zní:

Pokud možno dle zpráv sebraných na rychlo po dnešním boji zjistit, má naše česká setnina tři mrtvé a 11 raněných.

Prušáci nás celý den bavili nepřetržitou střelbou — na štěstí nevědí ani určitou polohu našich zámků, jako my nevíme jejich. Nejvíce projektilů a šrapnelů padalo na 100—200 metrů za nás do komunikačních chodby, proto jsme celý den nic nejedli. Byli jsme odříznuti od zásobního sboru a žaludky nám k té střelbě hrály kručivou. Za to měli jsme dobrou večeři, měli jsme maso, obkolováno co kdo chtěl, ani koncert nescházel — ten máme celý den i v noci, tak si nemůžeme nářkat.

Veliké vítězství srbské.

Srbové připravili zdrcující porážku rakouskému vojsku skoro bezprostředně po vyklizení Bělehradu, v čemž spatřován veliký úspěch pro zbraně duální monarchie. Dle úřední zprávy z Niše od 3. do 7. prosince zajali 121 rakouských důstojníků a 22,114 mužů a dále ukořistili 67 polních děl, 42 děl rychlopalných, osm hmoždířů, 10,000 ručnic, 59 vozů se střelivem, 1,305 transportních vozů, 10 nemocenských vozů, 4 ambulance, dvě pokladny a 327 koní.

Časopis Daily Mail oznamuje jeho zpravodaj z Kragujevace, v Srbsku: "Rozhodná porážka Rakusanů jest nyní nepopíratelným faktem. Srbové vneli klín do středu rakouských sil a roztržili čtyři armádní sbory, jež jsou nyní na plném úteku. Spousta zajatců a ukořistěného válečného materiálu jest tak veliká, že nemůže býti dosud spočtena. Srbové pokračují v pronásledování nepřítelů rázně a úspěšně. Silnice a cesty za srbskou armádou jsou upnuty přicházejícími zajatci, kteří zdají se býti spokojeni, že mají za sebou hodinu zkoušky. Celé prapory možno viděti táhnoucí pod dozorem hrstky srbských vojáků a jiné skupiny zajatců kráčí absolutně bez dozoru."

Ve čtvrtek sděleno z Niše: Po rozeznání Rakusanů 8. prosince Srbové pokračovali v pronásledování nepřítelů a zahnal ho za Užici, Kasjerice, Puljeu, Valjevo a Razarevac. Ústup Rakusanů byl přetohý. Kladi odpor pouze u Valjeva a Užice a Srbové brzy obě města obsadili.

V neděli oznáměno úředně z Niše, že všechny pokusy Rakusanů zastaviti se na jich ústupu, byly zmařeny a že Srbové dále pronásledují poraženého nepřítelů. "Srbové postupují úspěšně směrem ku Milonovaci a Bělehradu." zpráva pokračuje. "Nepřítel couvá jihovýchodně od Obrenovace. Během dne Srbové zajali 7

důstojníků, 2,188 mužů, dvě vlajky, šestnáct horských děl, jiná děla, střelivo a zásoby."

Pařížský "Matin" obdržel z Niše zprávu o velikém úspěchu srbské armády, kterého docíleno bylo, jak se tvrdí, vlivem královské přítomnosti u fronty a jeho slovy, která na vždy zůstanou historickými. Nežli dán povel k všeobecnému útoku na nepřítelů, promluvil král k srbské armádě: "Vojáci! Hrdinové! Váš starý král přišel sem, aby s vámi zemřel za vlast, za Srbsko. Vzhůru, vyžeňme nepřítelů!" Tato slova měla na armádu takový účinek, že ještě svět neviděl tak bohatýrsky bojovati za rodnou pádu a napadenou vlast cizáckými žoldáky, jako bojovala ehrabrá armáda potomků hrdinů od Kosova pole.

Časopis Frankfurter Zeitung praví, že Srbové byli posláni pěti pluky ruskými, které opustily Arehangelak 27. října a dorazily do Baru 29. listopadu.

Z Vídně se popírá veliké vítězství srbské a praví se, že ústup proveden byl ze strategických důvodů, ježto uznáno bylo za nutné provésti novou formaci armády v Srbsku.

Zlé poměry v Čechách.

"Spravedlnost" přináší tuto zprávu datovanou v Praze 7. prosince, jež patrně vzata byla z některého amerického listu:

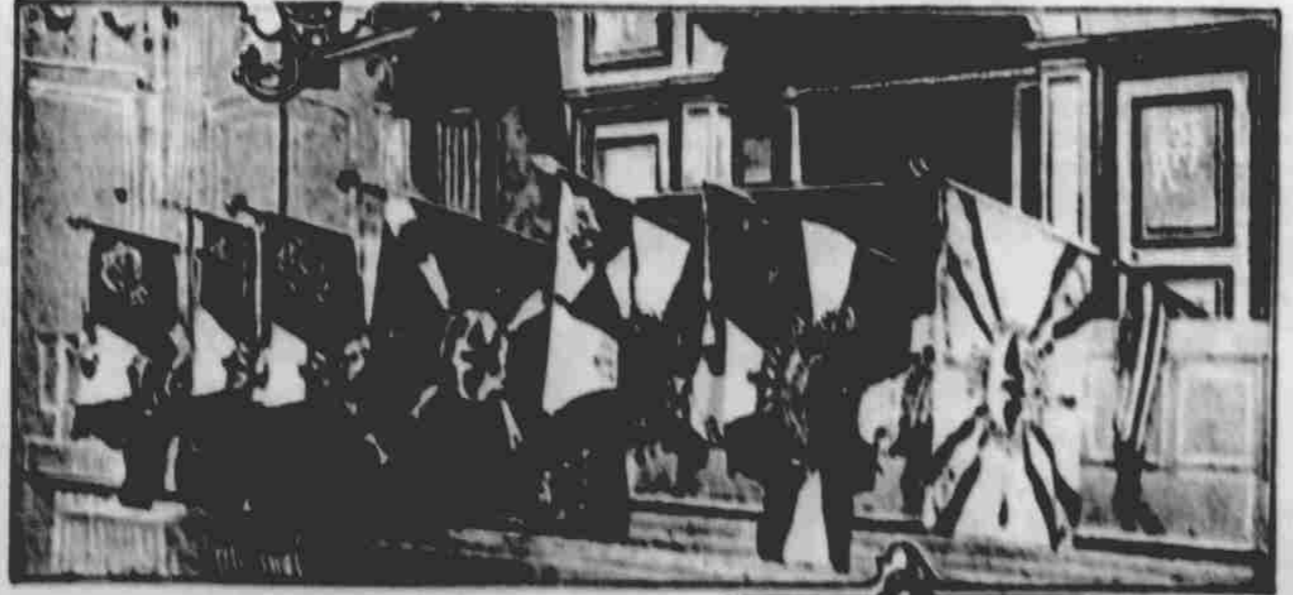
Zlý osud hrdinské malé Belgie vzbudil všude hlubokou soustrast, leč kdyby byly známy všechny skutečnosti v Čechách, této zemi dostalo by se též sympatií světa. A to z dvou příčin, předně že více mužské obyvatelstvo Čech bylo první, jež posláno bylo na bojiště rakouské armády, a za druhé, že Čechy jsou nyní útlukem všech uprchlíků ze země, kam vtrhli Rusové, hlavně z Halicé a Uher. Utrpení uprchlíků jest však veliké. Mnoho žen a dětí zemřelo vysílením a hladem na cestě. Obyvatelstvo Čech jim pomáhá co nejvíce může a jak mu jeho poměry dovolují. Leč poměry v Čechách jsou takové, že Čechové mohou málo pomoci, poněvadž potraviny jest málo a tak i míst k ubytování. Všecky školy, hostince, kasárna a jiná veřejná i soukromá místa, jakož i kostely jsou přeplněny raněnými vojáky a uprchlíky mohou býti ubytováni jen v soukromých budovách.

V Čáslavi jest dvakrát tolik raněných vojáků, jako všeho obyvatelstva. V městě S. jest více uprchlíků než obyvatel domácích. Strach před cholerou jest veliký, poněvadž mnoho případů této nakažlivé nemoci objevovalo bylo v armádě a lid se bojí, že ranění zavlečou choleru do Čech. Nejsmutnější skutečností jest, že český průmysl a obchod byl zničen válkou, což způsobilo nevyčerpitelnou bídu, zvláště mezi městským obyvatelstvem. Leč venkovské, to jest rolnické obyvatelstvo není na tom mnoho lépe, poněvadž nemůže obstarati osevu polí a obstarati svá hospodářství následkem nejistoty a nedostatku sil mužů a jiné pomoci. O mnoho vesnicích zůstalo jen několik starých mužů ze všeho mužského obyvatelstva. Jest mnoho měst a vesnic, v nichž všichni mužové, kteří šli do války, jsou buď mrtví nebo raněni, nebo v zajetí. Budoucnost obyvatelstva Čech hrozí býti beznadějnou. Mnoho usedlosti a závodů se rospadlo a jejich dřívější majitelé jsou ožebračeni. Chudí zmrárají již všude v pravém slova smyslu hladem. Jest projevována naděje, že američtí Čechové přispějí aspoň takovou pomocí, aby aspoň poněkud zmírňeny byly ty hrozné, nevyčerpitelné poměry.

Rakouská úřední zpráva.

Úřední oznámení, vydané v úterý ve Vídni, doznává vyklizení Bělehradu, však to prý jest vyvážená úspěchy na halickém bojišti, kde Rakusané všude postoupili během posledních dnů a zajali celkem 31,000 Rusů. Zpráva o rakouské porážce v Srbsku vyvolala sklíčený dojem v Berlíně, kde srbská armáda byla již pokládána za úplné poraženou.

NĚMECKÉ PRAPORY UKOŘISTĚNÉ FRANCOUZŮM.



Tyto prapory, ukořistěné v bitvě na řece Marne, jsou vystavěny v Paříži.